

LIFE CROLIS

LIFE INFO DAN

Zagreb, 25. svibnja 2022. godine

Domagoj Stjepan Krnjak, voditelj projekta

Višnja Grgasović, načelnica Sektora za klimatske aktivnosti

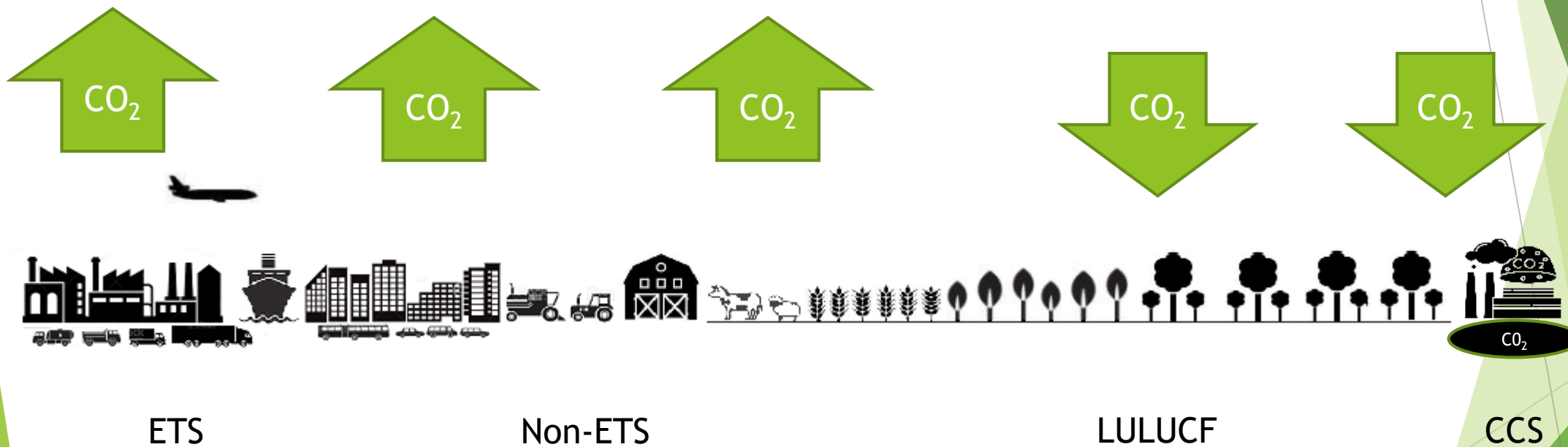
LIFE CROLIS

- ▶ Predviđeno trajanje projekta:
  - ▶ 1.10.2020. - 30.4.2024.
- ▶ Ukupna vrijednost:
  - ▶ 6.248.735 EUR
- ▶ EU sufinanciranje:
  - ▶ 2.588.207 EUR
- ▶ Korisnik koordinator:
  - ▶ **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja**
- ▶ Partneri korisnici:
  - ▶ Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
  - ▶ Državna geodetska uprava
  - ▶ Hrvatske šume d.o.o.
  - ▶ Ekonerg d.o.o.
- ▶ HR sufinanciranje:
  - ▶ **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost**

Glavni ciljevi LIFE CROLIS projekta

- ▶ Četiri glavna cilja provedbe projekta CROLIS su:
  - ▶ 1.) razvoj i uspostava prvog višestrukog i višenamjenskog sustava praćenja zemljišta u Republici Hrvatskoj,
  - ▶ 2.) primjena podataka iz CROLIS-a za izvješćivanje i obračunavanje emisija i ponora stakleničkih plinova iz sektora LULUCF u skladu sa zahtjevima međunarodnog i EU zakonodavstva te za ispunjavanje drugih obveza izvješćivanja u skladu s međunarodnim i EU zakonodavnim propisima
  - ▶ 3.) omogućavanje i osiguravanje uvjeta da nacionalne vlasti, donosioci odluka, stručnjaci, znanstvenici, nevladine udruge i drugi dionici trajno provode i koriste sustav CROLIS i
  - ▶ 4.) pružiti postojanu osnovu za planiranje i primjenu aktivnosti ublažavanja klimatskih promjena kroz smanjivanje emisija, a povećanje ponora stakleničkih plinova u sektoru Korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF).

Što je LULUCF? Što je LULUCF sektor?

Što je LULUCF? Što je LULUCF sektor?

- ▶ Obveza RH za podnošenjem godišnjih izvješća o svim antropogenim emisijama iz izvora i uklanjanja pomoću ponora stakleničkih plinova
- ▶ Izvješćivanje po sektorima:
  - ▶ EU ETS - EU trading scheme - trgovanje emisijskim jedinicama (energetika i toplinarstvo, energetske intenzivna industrija, zrakoplovstvo...) - pokriva 40% GHG emisija u EU
  - ▶ Non-ETS - ne-ETS sektor - sektori izvan sustava trgovanja (poljoprivreda, gospodarenje otpadom, stanovanje, promet...) - pokriva 60% GHG emisija u EU
  - ▶ LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry = Korištenje zemljišta, promjene u korištenju zemljišta i šumarstvo)
  - ▶ CCS - Carbon capture and storage - pohrana CO₂ u geološke slojeve
- ▶ Sektor LULUCF koristi se za izvješćivanje o tokovima CO₂ između različitih kopnenih rezervoara (biomasa, tla, itd.) i atmosfere koja se događa na površinama **kojima se upravlja**

EU pravni i politički okvir (aktualni)

- ▶ Izvješćivanje u LULUCF sektoru regulirano Okvirnom konvencijom UN-a o promjeni klime, Pariškim sporazumom i EU zakonodavstvom:
  - ▶ Odlukom 529/2013/EU - o pravilima za obračun emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz LULUCF sektora
  - ▶ Uredbom (EU) 2018/841/EU o LULUCF
- ▶ S novim zakonodavnom paketom - Čista energija za sve Europljane (2018) - dolaze nove obveze:
  - ▶ Uredba (EU) 2018/1999 o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime
    - ▶ Članak 26. - Godišnje izvješćivanje
    - ▶ Prilog V, Dio 3. - Metodologije za praćenje i izvješćivanje u sektoru LULUCF
    - ▶ Države članice potiču se na primjenu metodologije treće razine (Tier 3), u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.

EU pravni i politički okvir (budući)

- ▶ Nedavni razvoj zakonodavstva EU-a također zagovara primjenu viših razina izvješćivanja kada se izvješćuje o sektoru LULUCF-a:
- ▶ Inicijativa „Fit for 55” - revizija zakonodavstva EU-a o klimi, energiji i prometu
- ▶ Novi prijedlog EK za izmjene Uredbe o LULUCF-u je proceduri EP-a
  - ▶ Procjena učinka (2021) izmjena Uredbe o LULUCF:
    - ▶ Mehanizam certificiranja uklanjanja stakleničkih plinova:
      - ▶ Akcijski plan za kružno gospodarstvo
      - ▶ Strategija „od polja do stola”
      - ▶ Nova EU strategija za šume do 2030.
- ▶ Radni program Europske komisije za 2022. godinu:
  - ▶ Q4 2022 - Certificiranje uklanjanja ugljika (zakonodavni prijedlog uključujući procjenu učinka, temelj je Članak 92(1) TFEU)

Aktivnosti na projektu

- ▶ Aktivnosti A - Pripremne radnje
  - ▶ A1 - Uspostava projekta (projekti tim, upravni odbor, nadzorni odbor i savjetodavni odbor)
  - ▶ A2 - Nabava informatičke opreme za CROLIS u relevantnim institucijama
  - ▶ A3 - Zapošljavanje novih ljudi za provedbu CROLIS-a
  - ▶ A4 - Donošenje odluke Vlade kojom se definiraju uloge institucija u provedbi CROLIS-a

- ▶ Aktivnost C - Provedbene radnje
  - ▶ C1 - CROLIS koncept podataka i model
  - ▶ C2 - Sustav temeljen na uzorku za povijesne LC i LU (pokrov i korištenje zemljišta)
  - ▶ C3 - Mapiranje LC i LU (mapiranje od zida do zida) za uspostavu sustava praćenja zemljišta
  - ▶ C4 - Implementacija CROLIS baze podataka i usluga
  - ▶ C5 - Izgradnja kapaciteta za CROLIS izvješćivanje
  - ▶ C6 - Održivost CROLIS-a

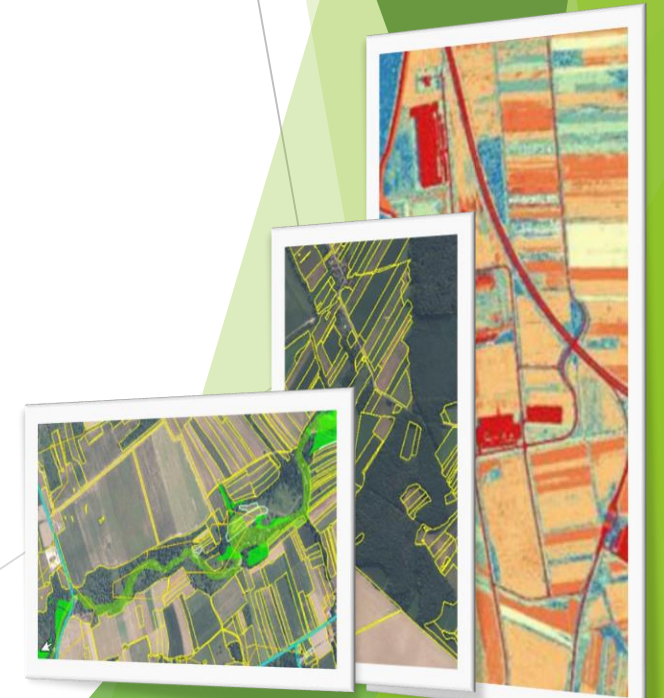

Aktivnosti na projektu

- ▶ Aktivnost D - Praćenje učinka projektnih aktivnosti
  - ▶ D1 - Praćenje i mjerenje pokazatelja uspješnosti
  - ▶ D2 - Praćenje socio-ekonomskog učinka projekta

- ▶ Aktivnost E - Komunikacija i diseminacija rezultata
  - ▶ E1 - Diseminacija rezultata
  - ▶ E2 - Umrežavanje s drugim projektima

- ▶ Aktivnost F - Upravljanje projektom
  - ▶ F1 - Cjelokupno upravljanje projektom
  - ▶ F2 - Revizija
  - ▶ F3 - AfterLIFE plan

Uloga svakog od korisnika

- ▶ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
  - ▶ Nabava IT opreme i softwarea
  - ▶ Sektor za klimatsku politiku
    - ▶ Upravljanje projektom
    - ▶ Zakonodavni okvir uz izvješćivanje i postavljanje minimalnih zahtjeva za uspješnost osnovne namjene projekta - izračun uklanjanja iz sektora LULUCF
  - ▶ Zavod za zaštitu okoliša i prirode
    - ▶ Prikupljanje i obrada potrebnih podataka
- ▶ Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
  - ▶ Izrada podloga za nabavu IT opreme i softwarea
  - ▶ Izgradnja, upravljanje CROLIS sustavom
  - ▶ Osiguranje ljudskih i tehničkih kapaciteta potrebnih za primjenu sustava
  - ▶ Održavanje i unaprjeđenje CROLIS-a

Uloga svakog od korisnika

▶ DGU

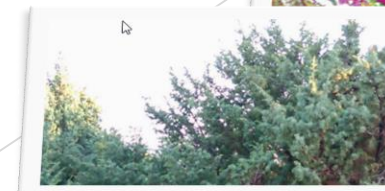
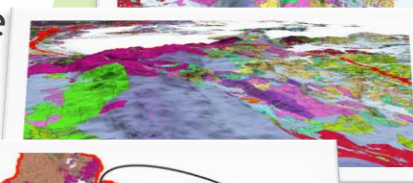
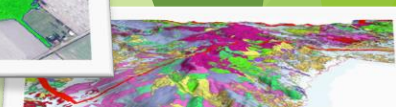
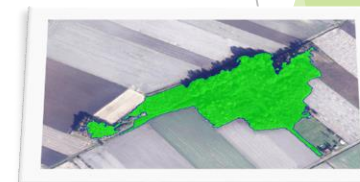
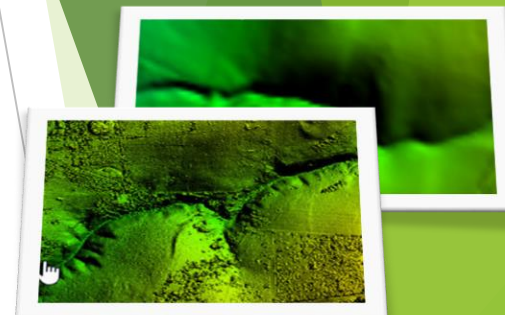
- ▶ Pribavljanje prostornih podataka (NIPP, TTB)
- ▶ Izrada nDSM-a (normalised Digital Surface Model) iz postojećih DSM/DTM (u suradnji s MORH-om)
- ▶ Postavljanje uvjeta za dugoročno poboljšanje DSM/DTM/nDSM

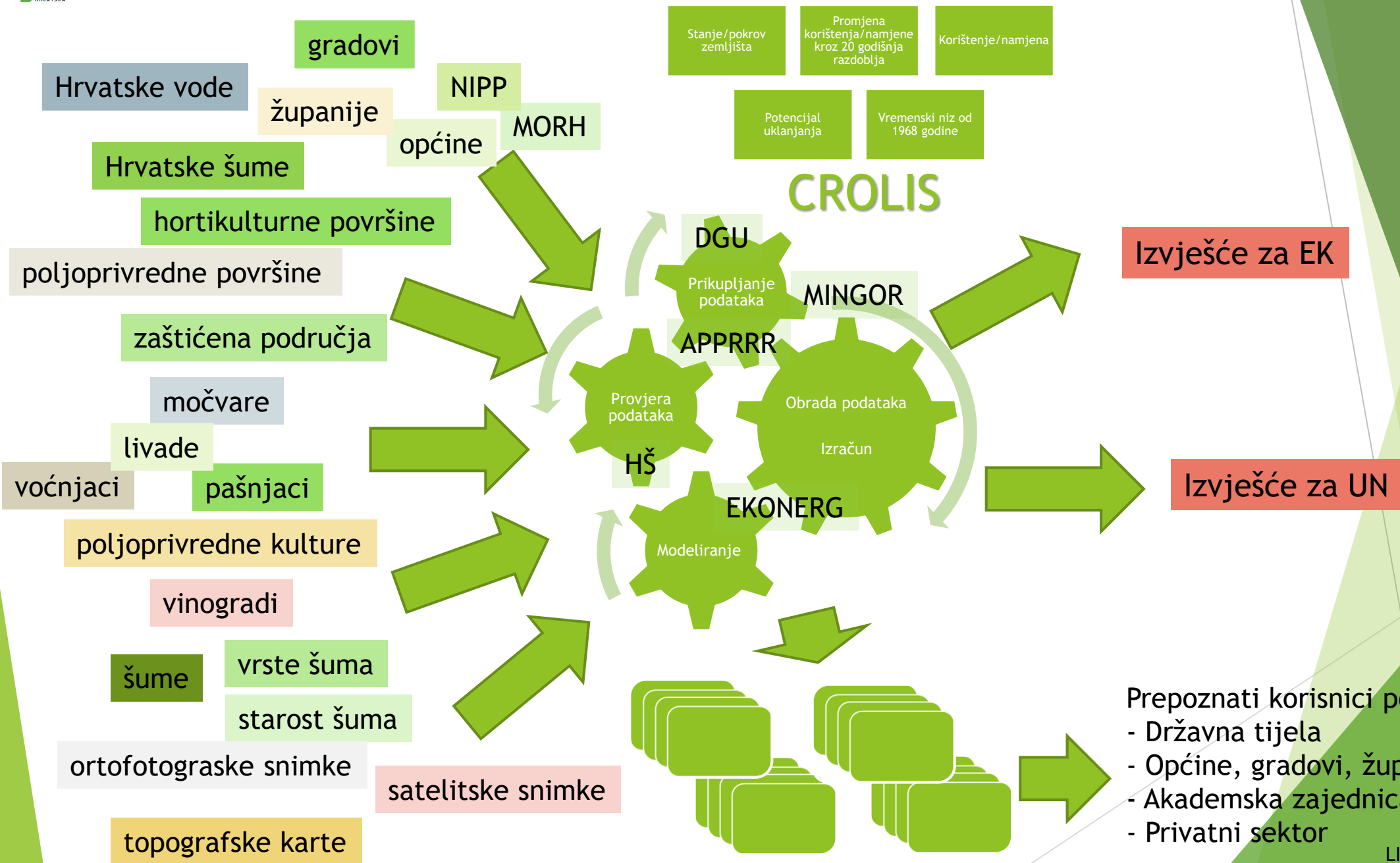
▶ EKONERG d.o.o.

- ▶ Ovlaštenik za izradu inventara stakleničkih plinova za RH
- ▶ Provođenje ključnih aktivnosti na projektu - izrada i usuglašavanje klasa za izvješćivanje pregled i odabir relevantnih podataka i karata, satelitskih snimaka, izrada modela...
- ▶ Pomoć u izgradnji kapaciteta i osposobljavanju

▶ Hrvatske šume d.o.o.

- ▶ Osposobljavanje za interpretaciju prikupljenih podataka o šumama
- ▶ Kontrola kvalitete

Izvešće za EK

Izvešće za UN

- Prepoznati korisnici podataka:
- Državna tijela
  - Općine, gradovi, županije
  - Akademska zajednica
  - Privatni sektor

Željeni ishodi projekta

- ▶ Složenost izvještavanja o LULUCF-u zahtijeva prikupljanje velikog broja prostornih podataka (ali i drugih podataka) tijekom dugog vremenskog razdoblja.
- ▶ CROLIS ovu veliku količinu podataka želi učiniti dostupnom drugim potencijalnim zainteresiranim korisnicima: državnim, regionalnim i lokalnim vlastima, nevladinim organizacijama, poduzetnicima...
- ▶ Projektom je predviđeno da se CROLIS koristi za izradu prostornih planova i strategija, programa i akcijskih planova na nacionalnoj i regionalnoj razini.
- ▶ Projekt ima potencijala proširiti područja prikupljanja i obrade podataka poput podataka o tlima

Hvala na pažnji!!!

